

**Szkolny Program Profilaktyczny
Zespołu Szkół w Michalowie**

Szkolny Program Profilaktyczny adresowany jest do:

- ✓ **Uczniów**
- ✓ **Rodziców**
- ✓ **Nauczycieli**

Do najnowszych zadań wychowawczo – profilaktycznych szkoły zalicza się:

- ✓ Stwarzanie klimatu przyjaznego uczniom.
- ✓ Wypracowanie i stosowanie wspólnej polityki szkoły wobec zachowań ryzykownych młodzieży.
- ✓ Tworzenie wspierającego środowiska wychowawczego.
- ✓ Współpracę z rodzicami.
- ✓ Pomoc uczniom mającym trudności w nauce.
- ✓ Wczesne rozpoznawanie uczniów z grup ryzyka i kierowanie ich do specjalistów w celu dokonania diagnozy.
- ✓ Kierowanie uczniów zagrożonych - w porozumieniu z rodzicami - do instytucji udzielających specjalistycznej pomocy.
- ✓ Szkolenie kadry pedagogicznej w zakresie zagrożeń.

Cel ogólny: Zachęcanie i motywowanie uczniów do podejmowania zdrowego i bezpiecznego trybu życia, wskazywanie sposobów konstruktywnego radzenia sobie w sytuacjach trudnych, wzmacnianie i uświadamianie uczniom znaczenia więzi rodzinnych i koleżeńskich.

Działania adresowane do uczniów

Cel nadrzędny: Zmiana postaw uczniów wobec zachowań ryzykownych oraz nabycie przez nich umiejętności konstruktywnego radzenia sobie z trudnościami ze szczególnym uwzględnieniem przejawów agresji w grupie rówieśniczej.

Cele szczegółowe	Zadania	Sposoby realizacji	odpowiedzialni
1. Troska o własne zdrowie (fizyczne i psychiczne).	<ul style="list-style-type: none">• podnoszenie poziomu wiedzy uczniów na temat higieny, racjonalnego i zdrowego odżywiania się.• utrwalanie nawyków dbania o rozwój fizyczny i psychiczny, higienę osobistą.• uświadomienie uczniom zagrożeń okresu dojrzewania • rozwijanie świadomości własnego ciała i poznanie roli, jaką odgrywa równowaga zdrowotna i zdrowie psychiczne.• Zapoznanie uczniów z problematyką zaburzeń odżywiania - anoreksja i bulimia• zapoznanie uczniów z rolą stresu w działaniu człowieka oraz sposobami zwalczania nadmiernego stresu	Ścieżki prozdrowotne na lekcjach biologii, wychowania fizycznego, języka polskiego i na lekcjach wychowawczych Prezentacja filmów Edukacyjnych Zorganizowanie spotkań z higienistką szkolną. Zajęcia tematyczne, gazetka ścienna	Nauczyciele, wychowawcy, higienistka szkolna
2. Profilaktyka i ograniczenie przejawów agresji	<ul style="list-style-type: none">• integrowanie zespołów klasowych, ustalanie zasad i norm klasowych .• podnoszenie poziomu wiedzy na temat zjawiska przemocy i agresji - zapoznanie się z rodzajami,	Zajęcia integracyjne w klasach Gazetki, zajęcia z wychowawcą Udział w przygotowaniach imprez	Wychowawcy klas, nauczyciele

	<p>przyczynami, mechanizmami, skutkami i sposobami przeciwdziałania.</p> <ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie kompetencji osobowościowych ucznia ✓ budowanie własnej wartości i pozytywnego obrazu samego siebie ✓ rozpoznawanie i akceptowanie uczuć własnych i cudzych ✓ kształtowanie umiejętności konstruktywnego rozwijania konfliktów • wdrażanie do współpracy jako formy zapobiegania zachowaniom agresywnym • eliminacja agresji słownej • uwrażliwienie uczniów na trudności ludzi niepełnosprawnych • wdrażanie uczniów do uprawiania sportu rekreacyjnego jako alternatywnej formy spędzania wolnego czasu, 	<p>szkolnych i środowiskowych</p> <p>Realizacja założeń programu: „Bezpieczna i przyjazna szkoła”</p> <p>Udział w akcjach o charakterze profilaktycznym.</p>	
3.Wpajanie i utrwalanie nawyków prawidłowego zachowania w szkole i poza nią.	<ul style="list-style-type: none"> • przypominanie i respektowanie od uczniów zasad kulturalnego zachowania. • zapobieganie aktom wandalizmu, podnoszenie świadomości uczniów o współodpowiedzialności za mienie szkoły. 	<p>Lekcje wychowawcze, Apele porządkowe Konkursy szkolne</p>	<p>Wychowawcy klas, nauczyciele, dyrekcja szkoły</p>
4.Zapobieganie używania środków	<ul style="list-style-type: none"> • dostarczenie uczniom rzetelnej wiedzy na temat mechanizmów 	<p>Lekcje biologii, zajęcia do życia w rodzinie i lekcje wychowawcze</p>	<p>nauczyciele</p>

<p>psychoaktywnych oraz profilaktyka uzależnień</p>	<p>powstawania uzależnień, wpływu natychmiastowego i odroczonego środków psychoaktywnych na organizm zażywania.</p> <ul style="list-style-type: none"> • doskonalenie umiejętności radzenia sobie z sytuacjach trudnych ✓ umiejętność radzenia sobie ze stresem, ✓ nawiązywanie właściwych relacji interpersonalnych ✓ pokojowe rozwiązywanie konfliktów ✓ Właściwe reagowanie na presję społeczną • ukazywanie korzyści i zachęcanie do alternatywnych sposobów spędzania wolnego czasu • wzbudzanie refleksji i propagowanie zdrowego stylu życia 	<p>Zajęcia z wykorzystaniem filmów o tematyce profilaktycznej, kampania informacyjna kółka zainteresowań, zajęcia sportowe</p> <p>Konkursy szkolne</p>	
<p>5.Zaspokajanie indywidualnych potrzeb ucznia na miarę jego możliwości.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • otoczenie szczególną opieką uczniów słabych, zorganizowanie zajęć wyrównawczych, pomocy koleżeńskiej, • ustalenie przyczyn trudności w nauce i pomoc w ich niwelowaniu. • podnoszenia poziomu wiedzy na temat procesu uczenia się (spostrzeganie, zapamiętywanie, odtwarzanie wiedzy) • zajęcia dla uczniów z trudnościami adaptacyjnymi • wzmacnianie poczucia własnych 	<p>Indywidualne rozmowy z wychowawcami klas,</p> <p>Współpraca z poradnią psychologiczno – pedagogiczną.</p> <p>Organizacja zajęć wyrównawczych</p> <p>Gazetki tematyczne, Organizacja wieczorków i spotkań integracyjnych.</p>	<p>Wychowawcy klas, nauczyciele.</p>

	<p>możliwości, udział w konkursach przedmiotowych.</p> <ul style="list-style-type: none">• Rozwijanie samorządności.• otoczenie szczególną opieką i nadzorem uczniów, których rodzice przebywają za granicą	<p>Lekcje tematyczne z wykorzystaniem metod socjoterapeutycznych.</p> <p>Spotkania i konsultacje dotyczące życia szkoły.</p> <p>Pochwały, nagrody, monitorowanie osiągnięć w nauce i zachowaniu ucznia.</p>	
--	--	---	--

Działania adresowane do nauczycieli

Cel nadrzędny: Pomoc nauczycielom w radzeniu sobie z trudnymi sytuacjami na terenie szkoły.

Cele szczegółowe	Zadania	Sposoby realizacji	Odpowiedzialny
1. Profilaktyka i ograniczenie przejawów agresji i innych zachowań ryzykownych uczniów.	<ul style="list-style-type: none">• zapoznanie nauczycieli z programem profilaktyki• gromadzenie literatury, informacji, materiałów pomocniczych na temat uzależnień.• zapoznanie nauczycieli z różnymi sposobami radzenia sobie w sytuacjach, gdy na terenie szkoły pojawiają się akty agresji• doskonalenie umiejętności wychowawczych - nagrody i kary w systemie wychowawczym,• doskonalenie umiejętności oceniania i pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych• otoczenie opieką uczniów, których rodzice przebywają za granicą	Gromadzenie książek i prasy o tematyce pedagogicznej. Poradnictwo indywidualne Szkolenie Rady Pedagogicznej Informowanie rodziców o formalnościach opiekuńczo - prawnych związanych z wyjazdem za granicę,	Dyrektor szkoły, nauczyciele

Działania adresowane do rodziców

Cel nadrzędny: Pozyskiwanie współpracy rodziców na rzecz zmiany postaw wobec zachowań ryzykownych swoich dzieci.

Cele szczegółowe	Zadania	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni
1. Wspieranie wychowawczej funkcji rodziny 2. Wspieranie dziecka i przygotowanie go do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji związanych z używaniem substancji psychoaktywnych.	<ul style="list-style-type: none">• uświadomienie rodzicom roli, jaką odgrywa więź rodziców z dziećmi• poradnictwo indywidualne w szkole• podnoszenie stanu wiedzy i znajomości okresu dojrzewania-portret psychologiczny nastolatka.• uświadomienie i przybliżenie zagrożeń nastolatków (okres eksperymentowania) ze środkami psychoaktywnymi i inne zachowania ryzykowne, przynależność do grup nieformalnych.• organizowanie spotkań indywidualnych ze specjalistami.• dostarczenie informacji o możliwościach uzyskania pomocy specjalistów w sytuacjach kryzysowych.• uświadomienie rodzicom wyjeżdżającym za granicę o konieczności zapewnienia opieki prawnej dla dziecka.	<p>Informowanie o ciekawych publikacjach pedagogicznych np. na stronie internetowej</p> <p>Wypożyczanie książek pedagogicznych.</p> <p>Prelekcje na ogólnym zebraniu dla rodziców.</p> <p>Prezentacji adresów i numerów telefonów instytucji – na korytarzu szkolnym i stronie internetowej szkoły, rozmowy indywidualne.</p> <p>Wzmoczony kontakt z ustanowionym opiekunem prawnym ucznia.</p>	Nauczyciele, wychowawcy, dyrekcja szkoły

PROCEDURY:

I. PROCEDURY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKACH SZCZEGÓLNIE NAGANNEGO ZACHOWANIA SIĘ UCZNIÓW

Procedury opracowane przez Zespół Wychowawczy uwzględniają:

1. uchylanie się od obowiązku szkolnego i obowiązku nauki,
2. agresję psychiczną, fizyczną lub słowną wobec kolegów, pracowników szkoły,
3. posiadanie, palenie na terenie szkoły tytoniu,
4. posiadanie, spożywanie na terenie szkoły alkoholu,
5. posiadanie, branie na terenie szkoły narkotyków, także innych środków odurzających,
6. wandalizm, kradzieże na terenie szkoły.

Procedury przedstawia się podczas pierwszego zebrania z rodzicami w roku szkolnym 2009/ 2010.

Procedura wychowawcza

Postępowanie szczegółowe:

1. Wychowawca po wnikliwym przeanalizowaniu zachowania ucznia podejmuje decyzję o rozpoczęciu **Procedury**. Następnie w porozumieniu z dyrektorem szkoły przeprowadza z uczniem rozmowę ostrzegawczą i **stosuje karę upomnienia ustnego wobec klasy**.
2. W przypadku powtórzenia się tego samego wykroczenia wychowawca nakłada **karę upomnienia z wpisem do dziennika lekcyjnego**.
3. Gdy będzie miało miejsce następne identyczne negatywne zachowanie, wychowawca zaprasza rodziców do szkoły i w obecności dyrektora i ucznia przeprowadza rozmowę, **przypominając** (procedura jest stronom znana) **o skutkach dalszego opierania się oddziaływaniom wychowawczym**

szkoły. Ze spotkania sporządza notatkę służbową (zał. nr 1) i przechowuje ją w specjalnie założonej w tym celu teczce z dokumentacją dotyczącą tej sprawy.

Od tego momentu w odpowiedzi na kolejne, powtarzające się podobne wykroczenia, będą podejmowane działania przedstawione poniżej.

4. Wychowawca powiadamia dyrektora szkoły, który wymierza uczniowi karę ustnego upomnienia. Następnie powiadamia o tym fakcie rodziców, których zaprasza ponownie do szkoły i sporządza **pisemną umowę** (kontrakt- zał. nr 2) nakładającą konkretne zadanie na ucznia i rodziców oraz określa terminy ich realizacji.
5. Wychowawca w obecności dyrektora szkoły powiadamia zaproszonych na tę okoliczność rodziców o braku oczekiwanych korzystnych zmian w zachowaniu ucznia. Dyrektor informuje rodziców o ośrodkach udzielających specjalistycznej pomocy. Rodzice zobowiązują się w ustalonym terminie do przedłożenia poświadczenia o skorzystaniu z profesjonalnej pomocy psychologiczno- pedagogicznej.
6. Dyrektor w obecności wychowawcy przeprowadza protokołowaną rozmowę z rodzicami, przypominając o konsekwencjach w przypadku kolejnego wykroczenia o tym samym charakterze. Dyrektor stosuje karę upomnienia sporządzoną na piśmie.
7. Dyrektor udziela pisemnej nagany, informując o ewentualnym kolejnym kroku w przypadku utrzymania się tego stanu rzeczy. Informację za potwierdzeniem otrzymuje uczeń, rodzic i wychowawca.
8. Podejmując decyzję o przekazaniu sprawy do sądu rodzinnego lub policji, dyrektor szkoły informuje o niej ucznia oraz rodziców ucznia i przekazuje dokumentację do ww. organów.
Dalszy tok postępowania będzie leżał w kompetencji tych instytucji zgodnie z warunkami określonymi w ustawie z dnia 26 października 1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich.

Uwaga

Niestawienie się rodziców w szkole na wystosowane do nich wezwanie będzie traktowane jako odmowa współpracy z kadrą pedagogiczną, co spowoduje przejście do następnego, przewidzianego procedurą etapu.

II. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU NIESPEŁNIENIA PRZEZ UCZNIĄ OBOWIĄZKU SZKOLNEGO - UZYSKANIA PRZEZ NIEGO ZNACZNEJ LICZBY OCEN NIEDOSTATECZNYCH

Procedurę stosuje się w przypadku ucznia, który notorycznie nie spełnia obowiązków szkolnych; nie pracuje nad utrwalaniem i pogłębianiem wiedzy zdobytej w czasie zajęć lekcyjnych, nie odrabia prac domowych, itp., co w konsekwencji może doprowadzić do uzyskania przez niego oceny niedostatecznej na semestr.

1. Nauczyciel przedmiotu zgłasza wychowawcy problem dydaktyczny dotyczący danego ucznia.
2. Wychowawca organizuje protokołowane spotkanie, w którym uczestniczą również uczeń, rodzic (prawny opiekun) oraz nauczyciel zgłaszający problem dydaktyczny ucznia. Na spotkaniu opracowany zostanie sposób pomocy uczniowi w wyrównaniu braków edukacyjnych; terminy, zakres materiału, itp. Ustalenia zostaną zapisane w formie notatki (**załącznik nr 1**), będącej dokumentacją wychowawcy.
3. W przypadku braku efektów podjętych działań; (uczeń nie jest w stanie nadrobić zaległości) wychowawca, w porozumieniu z dyrektorem szkoły i nauczycielem przedmiotu, organizuje dodatkowe zajęcia wyrównawcze w ramach zajęć świetlicowych, biblioteki szkolnej, pomocy koleżeńskiej, indywidualnej pracy z nauczycielem, itp. Monitorowanie efektów pracy dydaktycznej ze wszystkich przedmiotów oraz podjętych działań naprawczych nastąpi na podstawie dokumentacji, czyli zeszytu do umieszczania notatek na temat ocen i zachowania ucznia (**załącznik nr 2**).
4. Jeżeli podjęte kroki nie przynoszą zamierzonych efektów, wychowawca organizuje spotkanie dyrektora szkoły z uczniem oraz jego rodzicami (prawnymi opiekunami). Na spotkaniu tym sporządzony zostanie kontrakt (**załącznik nr 3**) zobowiązujący do, określonego w terminie, zaliczenia wskazanej partii materiału.
5. W sytuacji, gdy uczeń nie wywiązuje się z zobowiązań wynikających z kontraktu, wychowawca, w obecności dyrektora szkoły, informuje ucznia oraz jego rodziców (prawnych opiekunów) o grożących z tego tytułu konsekwencjach - ocenie niedostatecznej końcoworocznej.
6. W przypadku wystawienia oceny niedostatecznej uczeń ma prawo skorzystania z możliwości wynikających ze Statutu Szkoły.

Notatka

1. Termin spotkania.....

2. Uczestnicy spotkania:

a) wychowawca

b) uczeń

c) rodzic (prawny opiekun).....

d) nauczyciel/e zgłaszający problem dydaktyczny ucznia.....

3. Temat spotkania:

.....
.....
.....

4. Wnioski/ ustalenia:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

5. Podpisy uczestników spotkania:

.....
.....

Podstawy prawne

I. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dn. 31 stycznia 2002r.:

1. Cele i zadania szkoły wynikające z przepisów prawa oraz uwzględnia program wychowawczy i program profilaktyki dostosowany do potrzeb rozwojowych młodzieży oraz potrzeb danego środowiska, o których mowa w odrębnych przepisach.

2. Program wychowawczy szkoły i program profilaktyki uchwała rada pedagogiczna po zasięgnięciu opinii rady rodziców i samorządu uczniowskiego.

Profilaktyka związana jest z ochroną zdrowia psychicznego. Wszelkiego rodzaju „używki”, działalność sekt oraz przejawy agresji mogą naruszyć prawo do ochrony zdrowia oraz prowadzić osoby zaangażowane w zachowania destruktywne do poważnych zaburzeń.

II. Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dn. 19 sierpnia 1994 r. podaje w rozdz.1:

Art.1.1.: „ochronę zdrowia psychicznego zapewniają organy administracji rządowej i samorządowej oraz instytucje do tego powołane”.

Art.2. „Ochrona zdrowia psychicznego polega w szczególności na:

1. promocji zdrowia psychicznego i zapobieganiu zaburzeniom psychicznym

2. zapewnieniu osobom z zaburzeniami psychicznymi wszechstronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia środowisku rodzinnym i społecznym.

Art.4.1. „Działania zapobiegawcze w zakresie ochrony zdrowia psychicznego są podejmowane przede wszystkim wobec dzieci, młodzieży osób starszych i wobec osób znajdujących się w sytuacjach stwarzających zagrożenia dla zdrowia psychicznego”.

W zakresie działań profilaktycznych wchodzi zadania przeciwdziałania narkomanii, alkoholizmowi i nikotynie:

III. Ustawa z dn. 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi podaje w

rozdz. 1 art. 2.1: „Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonuje się przez odpowiednie

kształtowanie polityki społecznej, a w szczególności:

W ustawie z dn.24 kwietnia 1997r. o przeciwdziałaniu narkomanii znajduje się zapis:

Art.1.2. „Przeciwdziałanie narkomanii obejmuje działalność wychowawczą i zapobiegawczą”

Art.3.2. „Zadania dotyczące przeciwdziałaniu narkomanii są realizowane w zakresie określonym w ustawie również przez szkoły i placówki objęte systemem oświaty oraz szkoły wyższe”.

IV. Ustawa z dn. 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

V. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dn. 26.lutego 2002r.

VI. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dn. 7 stycznia 2003r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.

VII. Procedury postępowania nauczycieli i metody współpracy szkół z policją, w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży przestępczością i demoralizacją – Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu, Komenda Główna Policji, Warszawa2004